

Laadunhallinta Stadin ammatti- ja aikuisopistossa

Anne Kolehmainen
Esitys laatuverkoston tilaisuudessa 9.11.2017

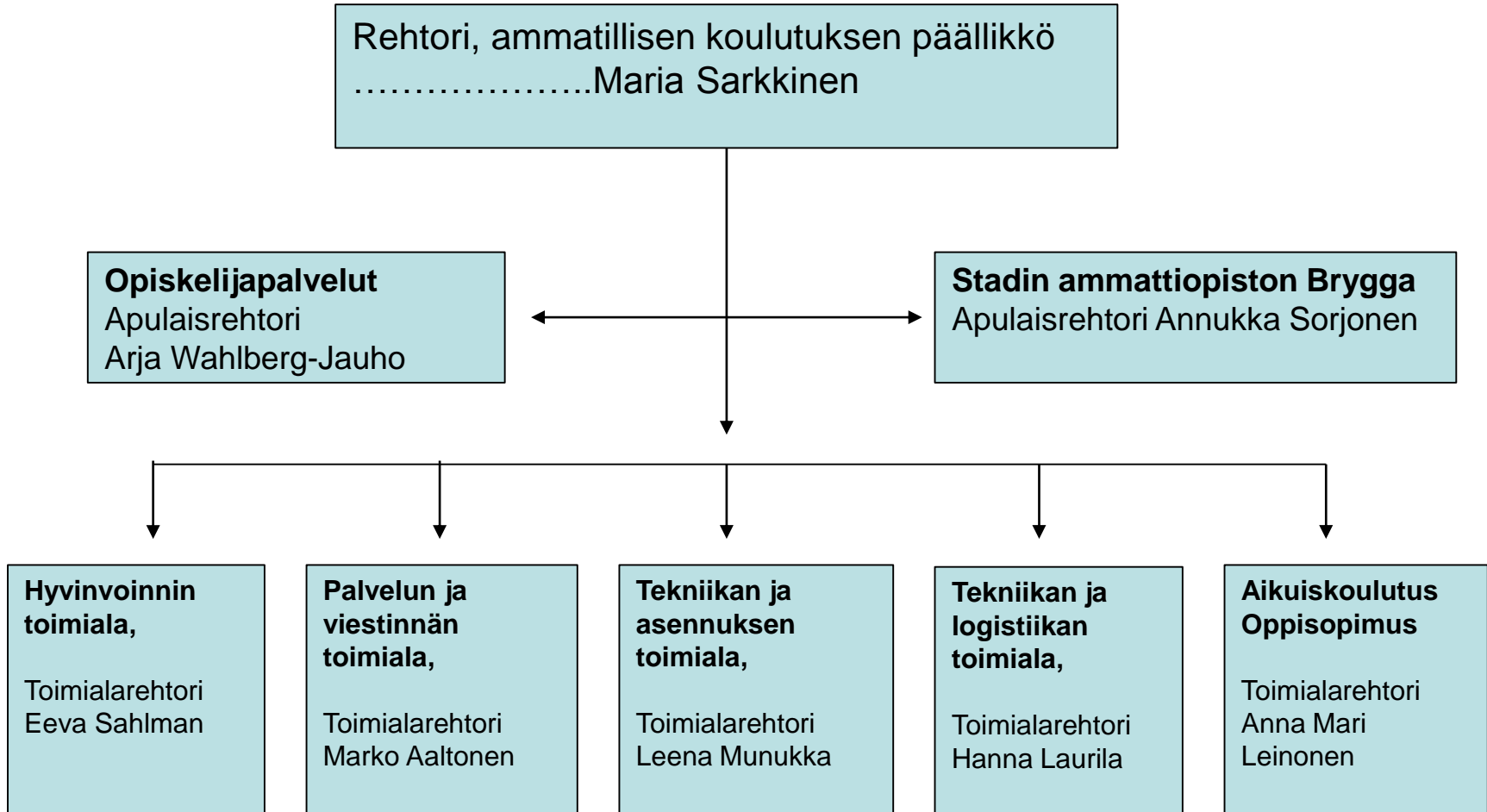
Esityksen sisältö:

- Stadin ammatti- ja aikuisopiston esittely
- laadunhallinta Stadin ammatti- ja aikuisopistossa
- johdon osallistuminen laadunhallintatyöhön laaturyhmän kautta
- laadunhallintatyön systemaattinen kehittäminen
- sisäiset auditoinnit

Stadin ammattiopisto ja sen toiminta

- Stadin ammattiopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos
- Koulutuksen järjestäjä on Helsingin kaupunki
- Opiskelijoita 16 000, yli 50 eri ammattiin
- Opettajia 1000
- Toimipaikkoja 15
- Stadin ammattiopisto ja aikuisopisto järjestävät:
  - ammatillista peruskoulutusta ja ammatillisia perustutkintoja
  - ammatti- ja erikoisammattitutkintoja
  - muuta kuin näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista lisäkoulutusta
  - Oppisopimuskoulutusta
  - ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta, perusopetuksen opintoja, avoimia ammatillisia opintoja sekä nuorten työpajatoimintaa

Organisaatio

LAATUKULTTUURI JA LAADUNHALLINNAN KOKONAISUUS

- Koulutuksen järjestäjä on Helsingin kaupunki, jossa opetuslautakunta ohjaa Kasvatuksen ja koulutuksen viraston kautta Stadin ammatti- ja aikuisopiston toimintaa talouden ja toiminnan suunnitelmalla
- Oppilaitos tekee tulossopimuksen yhdessä linjajohdon sekä rehtorin ja toimialarehtoreiden kanssa ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti
- Toiminnan ohjaus toteutuu myös säännöllisissä linjanjohtajan ja johtoryhmän kuukausittaisissa tapaamisissa
- Kaupungin strategiaohjelmassa on asetettu strategiset painopistealueet, joista lautakunta asettaa tulostavoitteet
- Tulostavoitteet käsitellään henkilöstön kokouksissa ja ne viedään käytäntöön toimialoilla tiimien tasolla, henkilöstön kanssa tulostavoitteita käsitellään kehityskeskusteluissa
- Tavoitteet kattavat perustehtävät, opiskelijamäärät, keskeyttämiset, läpäisyyn ja henkilöstön kelpoisuuden
- Lautakunta seuraa tavoitteiden toteutumista vuosikellon mukaan

Stadin ammattiopiston laadunhallinta

- Stadin ammattiopistossa ja Stadin aikuisopistossa tehdään suunnitelmallista ja tavoitteellista laatutyötä, jossa seurataan:
- opetuksen laatua ja koulutusten alueellista tarvetta yhdessä työelämän kanssa
- Se perustuu suunnitelmallisen ja jatkuvan kehittämisen periaatteeseen

Laadunhallinnan organisointi

- Laaturyhmä on Stadin ammattiopiston laadunhallintajärjestelmän kehittämisen ja ylläpitämisen koordinoiva ryhmä
- Sen jäseninä on rehtori ja jokaiselta toimialalta apulaisrehtori
- Laaturyhmän toimintaa ohjaa laatuvaastaava
- Sen tehtävänä on kehittää, seurata ja ylläpitää toimivaa laadunhallintajärjestelmää ja tehdä ehdotuksia Stadin ammattiopiston johtoryhmälle keskeisistä laadunhallintaa ohjaavista toimenpiteistä

Laaturyhmän tehtävät

- valmistella vuosittain Stadin ammattiopiston laadunhallintajärjestelmän kehittämissuunnitelma – johtoryhmälle hyväksyttäväksi
- suunnitella laatuun, sen kehittämiseen ja ylläpitämiseen liittyvät henkilöstökoulutukset – johtoryhmälle hyväksyttäväksi
- valmistella ja koota johtamisen käsikirjan sisältöä ja toimintaohjeita johtoryhmän hyväksyttäväksi
- varmistaa prosessikuvausten, toimintaohjeiden ja dokumenttien ajantasaisuus ja esittää ne johtoryhmälle hyväksyttäväksi
- tehdä esityksiä johtoryhmälle kehittämisen kohteista
- varmistaa laadunhallintajärjestelmän ylläpito ja ajantasallaolo
- suunnitella ja organisoida vuosittain sisäiset auditoinnit
- koota johdon katselmuksen tiedot

Laaturyhmä kokoontuu kuukausittain

Johtoryhmä ja johtotiimit	Laaturyhmä	Henkilöstö	Tavoitteet 2016
<p>Tuottaa: Johtamisen käsikirja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimintaympäristön kuvaus - Johtaminen - Suunnittelu - Tukitoimet - Toiminta - Suorituskyvyn arviointi - Parantaminen <p>Määritellä seurattavat mittarit/ vuoden 2017 tulostavoitteet</p> <p>Viedä johtamisen vuosikello käytäntöön</p>	<p>Yhteistyöverkostot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OPH - SFS ja ISO/PC 288/ WG1 Education Organisation Management standardin kehittäminen <p>Sisäinen viestintäsuunnitelma ja sen toteutus laadunhallinnan kehittämisestä</p> <p>Sisäisten auditointitulosten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä</p> <p>Stadin ammattiopistossa olevien kehittämistoimien kokoaminen ja hyödyntäminen laadunhallintatyössä</p> <p>Prosessien päivitys ja tarkentavat kuvaukset, dokumenttien kokoamisen ohjaus</p> <p>Johtamisen käsikirjan valmistelu</p> <p>Sisäisen auditoinnin ohjaus</p>	<p>Työpajat:</p> <p>Prosessien kuvaaminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Työpajat 2. Osaamiskeskus 3. valma 4. työelämäpalvelut <p>Prosessien dokumenttien kehittäminen ja kokoaminen, linkittäminen IMS:n</p> <p>Sisäiset auditoinnit, audittoijien kouluttaminen</p> <p>Laadunhallintajärjestelmän arviointi ja sen käytön hyödyllisyys -> kehittämistarpeet</p>	<p>Tavoite 1 perustehtävän työprosessin kehittäminen ja laadunhallinta</p> <p>Tavoite 2 mittareiden kehittäminen ja yksikön tuloksellisen toiminnan seuranta</p> <p>Tavoite 3 mallin kehittäminen työpaikalla tapahtuvan oppimisen tueksi, osaamisen dokumentoimiseksi ja ennakoimiseksi</p> <p>Tavoite 4 henkilöstön osaamisen, osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen vertaisoppimisella</p>

Sisäiset auditoinnit

- Vuosittain sisäisissä auditoinneissa arvioidaan Stadin ammatti- ja aikuisopiston:
  1. tulostavoitteiden toteutuminen
  2. vuoden 2014 Karvin tekemän ulkoisen auditoinnin kehittämiskohteiden toteutuminen sekä lainsäädännön toteutuminen
  3. Vuoden 2017 sisäisiin auditointeihin lisätään valmisteilla olevan Opetushallituksen arviointikriteeristön arviointikohteet ja toteutumisen taso
- Sisäisten auditointien tavoitteena on:
  1. saada tietoa toiminnasta ja sen kehitymisestä
  2. henkilöstön vertaisoppiminen auditoinneissa
  3. koko henkilöstölle tiedottaminen auditointituloksista
  4. Samalla valmistaudutaan tulevaan Opetushallituksen valtakunnalliseen auditointiin, joka on vuonna 2019.

Toteutussuunnitelma

- Sisäisiä auditointeja kaksinkertaistetaan
- Audittoijiksi koulutetaan jokaiselta toimialalta uusia audittoijia, yhteensä 24
- Auditoinnit tehdään pareittain ja vuoden 2016 audittoijat toimivat uuden audittoijan työparina
- Auditointiin resurssoidaan 10 h/audittoija, joka sisältää auditointivalmennuksen, auditointiin valmistautumisen ja aineistoon perehtymisen, kaksi auditointia, raportoinnin ja yhteenvetokokouksen
- Sisäisten auditointien tuloksista kootaan raportti, joka käsitellään johtoryhmässä ja esitetään koko henkilöstölle henkilöstökokouksissa.

Sisäisten auditoijien valmennus

Aika: 10.10.2017 klo 9.00 – 11.30

Paikka: Moreeni, Töysänkatu 2

Sisältö:

- Auditoinnin tavoitteet
- auditointiprosessi ja auditointilomake
- auditointimenetelmät
- auditointikokemukset vuodelta 2016, mitä opittiin ja mihin tulee varautua
- arvioijille sopivat auditointipäivät

Sisäisen auditoinnin saatekirje

Auditoinnin kohde on:

Aikataulu:

Auditoijina ovat:

Taustaa:

Valmistaudumme vuoden 2019 kansalliseen arviointiin, jossa yhtenä reformin perusteena on toimiva laadunhallintajärjestelmä. Tämä edellyttää vuosittain toteutettavaa sisäistä auditointia, jolla voimme todentaa Stadin ammatti- ja aikuisopiston hyvät opetus- ja ohjauskäytännöt.

Laaturyhmä on valinnut jokaiselta toimialalta auditoinnin kohteeksi neljä tutkinnon osaa. Jokaiselta toimialalta on myös valittu opetushenkilöstöön kuuluvat auditoijat, jotka on valmennettu sisäisen auditoinnin toteuttamiseen.

Sisäisen auditoinnin toteuttaminen

Sisäinen auditointi toteutetaan oheisella tavalla:

- Auditointikohteen vastuuopettaja saa ohessa liitteenä auditointilomakkeen
- hänen tulee vastata lomakkeessa oleviin kysymyksiin ja lähettää lomake auditoiduille valmistautumista varten, viimeistään kolme päivää ennen auditointia

Auditoijat:

- perehtyvät vastauksiin ja valmistelevat tarkentavia kysymyksiä
- seuraavat opetusta
- haastattelevat opettajia ja opiskelijoita
- auditoinnin jälkeen auditoijat pitävät yhteenvetokokouksen auditoinnista ja tekevät raportin
- auditoijat lähettävät raportit laativastaavalle, joka kokoaa niistä yhteenvedon auditoijien yhteiseen yhteenvetokokoukseen, jossa kaikki auditoinnin tulokset käsitellään
- auditointien yhteenvedosta ei tule esille auditoinnin kohteet

Auditointikäynti:

- opetus- ja ohjaustilanne on normaalin käytännön mukainen, eikä edellytä erityisiä käytännön muutoksia, paitsi mahdollisuuden haastatella opettajaa ja opiskelijoita
- opettajan on toivottavaa kertoa opiskelijoille ennen auditointia, että oppitunnin aikana opetus- ja ohjaustilannetta tulee seuraamaan kaksi oman oppilaitoksen opetushenkilöä ja he haastattelevat opiskelijoita ja seuraavat opetusta, tavoitteena on saada tietoa hyvistä käytännöistä

Auditointikohde	Auditoidijat	Auditointipäivä
<p>1. Opetuksen toteuttamisen suunnitelma ja vaihtoehtoiset toteutukset tutkinnonosittain</p> <ul style="list-style-type: none"> - työelämälähtöisyyden ja osaamisperustaisuuden toteutuminen konkreettisesti - vaihtoehtoisten suoritustapojen kuvaukset (joustavat opintopolut) ja pedagogiikan kehittäminen; oppimisen tuen palvelut: s2, hyvinvointipalvelut, eriyttäminen - opettajatiimien toteutuminen - yto - yms. integroinnit käytännössä 		
<p>Kysymykset:</p> <p>Millä tavalla opiskelussa näkyvät työelämälähtöisyys ja osaamisperustaisuus konkreettisesti, kerro esimerkkejä (ydinosaamiset/työelämäilmiöt, esim. miten opetus toteutetaan käytännössä)</p> <p>kuvaava minkälaisia erilaisia vaihtoehtoja opiskelijat voivat valita opintojensa suorittamiseen</p> <p>onko ne vapaasti valittavissa vai sovelletaanko ja käytetäänkö niitä esim. poissaolojen korvaamiseen</p> <p>miten yhteiset opinnot integroituvat ammatillisiin opintoihin ja toisiin yhteisiin opintoihin – kerro esimerkkejä</p>	<p>Kuvaus toteutumisesta:</p>	<p>OPH kriteerit:</p> <p>Koulutuksen ja tutkintojen suunnitteluun osallistuu henkilöstön, asiakkaiden ja keskeisten kumppanien edustajat.</p> <p>Koulutuksen ja tutkintojen suunnittelu ja sen vaiheet ovat kattavasti, ajantasaisesti ja selkeästi dokumentoitu.</p> <p>Koulutuksen ja tutkintojensuunnittelu edistää koulutuksen tehokasta resurssien käyttöä. Menettelyä arvioidaan ja parannetaan.</p>
<p>Yhteenveto auditoinnista</p> <p>Vahvuudet:</p> <p>Kehittämiskohteet</p>		

2. Opetus ja ohjaus perustuvat opiskelijan oppimisprosessiin

opetuksen modulointi: tutkinnon osien suorittaminen joustavasti

oppimisprosessit on kuvattu kaikkiin ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnon osiin ja niitä toteutetaan käytännössä

3. Minkälaisia sähköisiä järjestelmiä hyödynnetään osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa

aloittavalla opiskelijalla ammatillisessa peruskoulutuksessa on eHOPS (sähköinen henkilökohtainen opintosuunnitelma)

4. Opetus- ja muun ohjaushenkilöstön osaamisen ajantasaisuus ja sen ylläpitäminen

(opetus)henkilöstöllä on riittävä työelämän tuntemus ja opetussuunnitelman edellyttämä ammattitaito, erityisesti yrittäjyys (sisäinen yrittäjyys, yritystoimintaan tukeminen, kustannustehokkuus...) asiakaspalvelutaidot, työelämäkokonaisuuksien edellyttämä työtehtävien hallinta

pedagogiset uudistukset; erilaisia opetusmenetelmiä; uudet työskentelymallit/tiimityö

5. Arviointi, palautekeruu ja sen hyödyntäminen kehittämisessä

työelämäpalaute, opiskelijapalautteen monimuotoinen kerääminen ja sen hyödyntäminen pedagogiikan ja toimintatapojen kehittämisessä (vaikuttamisfoorumit ja mitä muuta)
toteutuuko se mitä on suunniteltu; opiskelun todentaminen; tiimit ja opettajuus